

30 SEP 2012

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Oslo, 28. september 2011
Vår ref: Camilla Forgaard Andreassen/ 11-18181

HØRING - STYRKING AV LOVGIVNINGEN OM HÅNDHEVINGEN AV INDUSTRIELLE RETTIGHETER

Det vises til mottatt hørings sak med forslag til styrking av lovgivningen om håndhevingen av industrielle rettigheter. (patentloven, kretsmønsterloven planteforedlerloven, designloven og varemerkeloven), jf departementets brev av 13. april 2011.

Innledning

Hovedorganisasjonen Virke mener på vegne av våre virksomheter at det i utgangspunktet er positivt med lovendringsforslag som vil styrke næringslivet og være til fordel for bransjer særlig der innovasjon og merkevarebygning er av stor betydning. Videre mener vi at det er positivt at det innføres minst like gode rammevilkår for håndheving av industrielle rettigheter i Norge som i øvrige deler av EØS-området, slik at konkurransevnen til norsk næringslov forbedres.

Det fremgår av departementets høringsnotat at formålet med forslagene er å styrke rettighetshavernes stilling ved rettighetskrenkelser for å bedre rammevilkårene for etablering og investering i kunnskapsbaserte virksomheter, innovasjon og merkevarebygning, noe Virke bifaller.

I lys av den siste tids store tollbeslag av piratkopivarer og forfalskninger mener vi videre i likhet med departementet at det er behov for en styrking av lovgivningen rundt industrielle rettigheter som ledd i kampen mot denne formen for kriminell virksomhet.

Likevel vil det påpekes at det som i all lovgivning som skal bekjempe bestemte former for kriminell aktivitet er et poeng at tiltakene anses som effektive, målrettede og forholdsmessige. Hovedorganisasjonen Virke er opptatt av at Norge har en helhetlig nærings- og handelspolitikk. Rammevilkårene skal helst fungere som en katalysator for lovlig handel og ikke som en handelshindring.

Virkes hovedsynspunkter er:

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO-0255 Oslo

Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tlf: +47 22 54 17 00
Faks: +47 22 56 17 00

E-post
info@virke.no

Bankgiro
6030.05.18543

Org. nr.
970 134 646 MVA

www.virke.no

- Virke ønsker en videreføring av gjeldende rett med hensyn til erstatningsansvaret for inngrep foretatt i god tro
- Virke ønsker utforming av regler om rett til informasjon om inngrep tilsvarende lovgivningen i Danmark på dette området

Nærmere om forslaget med hensyn til vederlag og erstatning og inngrep foretatt i god tro

Som det fremgår av høringsnotatet gjelder det etter dagens regler en anledning for retten til å tilkjenne erstatning når inngriper har opptrådt i god tro. Etter gjeldende rett har likevel ikke rettighetshaver et ubetinget krav på erstatning, det er opp til rettens skjønn å avgjøre. Videre gjelder det også for bestemte god tro inngrep noen bestemte "tak" for utmålingen av eventuelt kompensasjon.

Departementets forslag, jf forslaget til patentloven § 58 fjerde ledd som er toneangivende for de øvrige endringsforslagene i rettighetslovgivningen, innebærer et krav på erstatning for rettighetshaver også for inngrep hvor aktøren ikke kan bebreides. Det vil si at handelsdrivende som har opptrådt i god tro får ansvar for å svare kompensasjon selv om vedkommende ikke kan lastes for å ha begått brudd på rettighetslovgivningen omfattet av høringsforslaget.

Hovedorganisasjonen Virke mener at en slik skjerpelse av god tro ansvaret vil kunne gi sterkt urimelige utslag for de handelsdrivende. Vi mener det ikke er tilstrekkelig til å forhindre urimelige utslag at det innføres en bestemmelse som skal sikre at kompensasjonen eller vederlaget kan settes til kr 0,-. Dette fordi det samtidig presiseres at unntaket om avståelse av vederlagsutmåling bare kan anvendes dersom særlige forhold gjør det urimelig å gjøre ansvaret gjeldende.

Tilbakemeldinger fra seriøse handelsaktører viser at det kan være vanskelig under utvisning av sedvanlig, god aktsomhet å avdekke om for eksempel et importert vareparti i realiteten er ulovlige piratkopier. Videre vil et ansvar for god tro trolig medføre at flere speditører og medvirkere til frakt av varer kan komme i ansvar for medvirkerbefatning med eksempelvis partier av piratkopivarer. Dette vil i tillegg til negative økonomiske følger for den som må betale god tro kompensasjon, kunne få uheldige konsekvenser for varelogistikken og i praksis representere en handelshindring.

Vi mener således at handelsdrivende eller andre involverte næringsdrivende som i god tro skulle komme i befatning med eksempelvis ulovlige kopivarer i sin virksomhet, ikke bør illegges et ubetinget erstatningsansvar for dette, men la det være opp til rettens skjønn i enkelttilfellet, slik regelverket legger opp til i dag.

Dersom departementet skulle velge å gå videre med å innføre bestemmelser om ubetinget god tro ansvar, mener Hovedorganisasjonen Virke at det eksempelvis i forarbeidene bør gis konkrete råd og eksempler på når tilståelse av vederlag i god tro tilfellene skal anses som urimelig. Dette for å sikre en faktisk beskyttelse mot urimelige utslag av ansvarsregelen for god tro tilfellene, slik intensjonen er ifølge høringsnotatet. Særlig bør det avklares om, og i så tilfelle, under hvilke omstendigheter såkalt parallellimport skal medføre tilståelse av kompensasjon når inngrep i god tro foreligger, både med hensyn til direkte inngrep og medvirkerrollen.

Nærmere om retten til informasjon

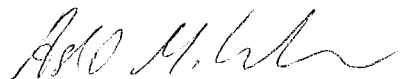
Hovedorganisasjonen Virke deler departementets oppfatning om at en smidig og effektiv sivilrettslig håndheving av immaterialrettigheter fordrer at rettighetshaver har rimelige muligheter for å føre og sikre bevis for inngrep. Virke ser således behovet for å endre og tilpasse dagens prosesslovgivning med hensyn til bevissikring i immaterialrelaterte tvistes spørsmål.

Imidlertid er vi skeptiske til den foreslåtte, prinsipielle nyskapningen om at retten til utlevering av informasjon om opprinnelse og distribusjonsnettverk skal kunne fremsettes før det reises sak om inngrep. Virke viser til den danske lovgivningen angående nevnte og vil anmode departementet om å endre foreliggende forslag til å bli i tråd med danske regler på dette området, fremfor å følge den svenske modellen slik forslaget nå legger opp til. Virke etterlyser i alle tilfeller en tydeliggjøring av hva som skal til for at kriteriet "rimelig grunn" til å tro at det er gjort et inngrep, er oppfylt. I denne sammenhengen etterlyses også klarere føringer for praktiseringen av forholdsmessighetsprinsippet som departementet legger til grunn at skal gjelde.

Virke vil også bemerke at den foreslåtte ordningen vil kunne gi domstolene et betydelig merarbeid. Vi reiser spørsmål om det i forslaget er gjort en tilstrekkelig prosessøkonomisk vurdering med hensyn til administrative og økonomiske konsekvenser for domstolene, særlig med hensyn til praktisering av retten til informasjon før sak er reist.

Vennlig hilsen

HOVEDORGANISASJONEN VIRKE

Arbeidsrettssaker og forretningsjus

Astrid Merethe Svele

Leder

Camilla Forgaard Andreassen

Advokat/fagsjef